



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum**

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In  
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim  
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

**Leonardelli, Bonaventura**

**Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739**

Q. 2. An Judex teneatur ad restitutionem hæredibus Rei faciendam, si  
eum, postquam præter juris ordinem crimen extorsit, ad mortem  
condemnet.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41144**

constat de ejus innocentia; potest enim interim detinere in carcere, donec opportunitatem nanciscatur eum dimittendi, vel ad Superiorem remittere &c. Dein cur ex noticia privata nequeat eum condemnare, ratio est, quia id, quod solus Judex scit, censetur adhuc occultum in judiciis humanis, & reus, quamdiu crimen non est probatum, jus habet se defendendi; ipsaque jura magis prona sunt ad absolvendum, quam ad condemnandum, adeoque licet nequeat uti privata scientia contra, potest tamen uti pro, & in favorem accusati, præsertim ubi voluntas Reipubl. prudenter præsumi potest, prout hinc potest, & de Dei voluntate satis constat.

R. Ad 6. Dist. maj. si cætera sint paria, C.M. si sint imparia, prout hinc sunt, n.M. & sub eadem dist. min. & c. nam neque absurdum est, neque contra rationem credere magis sibi habenti certitudinem, vel evidentiam de rei veritate, quam mille testibus, quorum testimonium certò constat esse falsum. Dein non asserimus hinc Judicem vi suæ privatæ scientiæ posse accusatum per sententiam absolvere, sed posse, ac debere positivè non condemnare uti paulò antè insinuatum est!

129 Ad 2. Q. Noto cum Less. cit. & Gomez cap. 13. n. 4. & cap. 12. n. 6. multis modis posse à Judice

crimen per injuriam extorqueri. Primò, si Judex tormentis, vel propinquo metu tormentorum elicit Confessionem tunc, quando non aderant indicia idonea ad torquendum. Nec refert, si confessio postmodum ratificetur; quia hæc ratificatio est ex causa injuriosa, ac proinde est nulla, *L. non dubium, §. C. de legib. & L. penult. ff. de question. & si reus sciret confessionem per mendacium, & dolum Judicis fuisse extortam, eam retractaret.*

Secundò, si aderant quidem indicia ad torturam, sed persona ratione dignitatis, vel ætatis non poterat torqueri; quia tunc extorquet crimen occultum per injuriam, ut notat Gomez l.c.

Tertiò, si Judex à se ipso inquisitionem inchoet nulla præcedente infamia, aut denuntiatione juridica, quæ viam inquisitioni aperiat: quia Judex nequit contra aliquem instituere inquisitionem specialem tendentem ad punitionem criminum, si nulla præcedat infamia auctoris, ut tenet communis DD. & colligitur ex *C. Inquisitionis, §. tert. de accusation. & ex cap. qualiter, 2. eod. tit.*

Quartò, si dolo induxit ad confitendum, v. g. per mendacia, & promissionem impunitatis; paria enim sunt, confessionem esse factam dolo, & metu, cum utraque



que per injuriam eliciatur, ut notat etiam Clarus q. 55. His notatis.

130 R. si Judici aliæ rationes suppetant, ex quibus reum juridicè damnare poterat, aut damnaturus erat, non teneri Judicem ad restitutionem; quia etsi in modo inferendi damni reo injuriam faciat, non tamen est efficax causa damni, utpote quod aliunde jam censetur illatum, vel justè ex alia ratione inferri posset; ad eoque cum ad ipsam substantiam damni inferendi jus habeat, non censetur injuriam fecisse, nisi quoad modum.

Quòd si Judex non servato juris ordine ex scientia, vel cognitione privata per injuriam extorta reum subditum condemnet, teneri ad damna inde secuta reparanda, meritò docent Navar. 6. 18. n. 59. Sotus de secreto. membr. 3. q. 1. Concl. 5. Lessl. l. c. dub. 18. aliique.

Ratio est, quia quando Judex ex privata scientia & juris ordine non servato condemnat reum, facit illi injuriam, tanquam Judex minimè competens, cui talis potestas non est ei in tali casu concessa; quando autem Judex per injuriam extorquet crimen, dat injustè causam damni, quod ex illa cognitione injustè parta sequitur, ad cujus proin reparationem tenetur; sicuti ille teneretur, qui

alterius occultum crimen patefaceret, unde contingeret eum condemnari, utpote qui causam damni injustè dedit; qui enim causam damni dat, damnum fecisse videtur, cap. ultim. de injuriis.

Ad 3. Q. R. Vel testis perniciosam falsitatem dixit ex inadvertentia, oblivione, aliave causa excusante ab omni peccato, vel advertenter & sciens, aut ex crassa ignorantia? si primum, non tenetur ad ullam damnorum restitutionem, quæ alter passus est ob ipsius falsum testimonium, uti docent Cajetan. q. 70. a. 4. Sylvest. V. testis q. 8. Sotus de just. q. 7. a. Lessl. l. c. dub. 7. Navar. c. 25. n. 40. Filliuc. Valent. Tolet. Diana & alii. Ratio est, quia si teneretur, vel teneretur ratione rei acceptæ, vel injustæ damnificationis. Non ratione rei acceptæ; cum nihil extet apud ipsum testem: Neque ratione injustæ acceptationis, seu damnificationis; cum excusetur à culpa, hoc ipso quòd non peccaverit, uti supponitur, & obligatio proveniens ex injusta damnificatione supponat culpam, & damnificationem formaliter injustam, quæ hinc non datur, sed hujusmodi damnum quasi fortuitò illatum censetur.

Si verò advertenter, & sciens, vel ex crassa ignorantia dixit falsum testimonium, ratione ejus alter injustè damnum passus est, tenetur ad restitutionem damnorum, ratio-